

אבל כבוד.

כוכב מזהיר אסף נגהו מעל שמי הישיבה הק' תורת חסד רפה"ק בריסק דליטא. ביום שב"ק פ' בהעלותך את הנרות עלה השמיטה נראלקים נשמה טהורה, נעדר מלומד הישיבה הק' בחור אחד בחור ד' אחד המיוחל ומצוין גאון נפלא סוע"ה, שקדן עצום, בקי בכל מקצעות חרדי תורה, אוצר של יראת שמים, פאר המעלות והמדות שמנו חכמים, שיף עייל ושיף נפיק וגרים באורייתא תדירה, הצנע לכת, ענותן ושפל בך, חכם ומשכיל על דבר ד', הרב ר' יהושע ועלינ' וצ"ל בהרב הגאון ר' צבי הירש ליפשיץ שליט"א הנאבד"ק קלימאווין פ' מאהליב, המנוח נקטף בעודנו באבו בן כ"ב שנים, השמועה מפטירת האי גאון וצדיק הרעשה כל העיר כמרחקה.

ולמען תת מושג נכון מגודל האכרה שאין תמורתה הנני לספר אפס קצה הנהגתו יראתו וצדקתו כמשך היותו חוסה בצל הישיבה הק' תורת חסד רפה"ק.

המנוח וצ"ל אחר למדו בהישיבה הק' בסלוצק נה לפה בתחילת קיץ תרס"ד, בהיותו בן י"ו שנה, המיסר ונשיא הישיבה תורת חסד הרב הגאון המפורסם סוע"ה תפארת ישראל בקש"ה ר' יעקב זלמן ליבשיץ שליט"א תהא או על קנקנו ובראיתו שהיא בלי מחויב ברכה, בעל כשרונות בגודל הבנת הלמוד, קבל אותו בורעות פתוחות ודבקה נפשו בו ויקבלתו וישת עיניו עליו לטובה, ואם כי הי' צעיר לימים נקצב לו פרס חדשי בסכים הגון להספקת כל צרכיו ולא ידע מחסור, למצא יקדיש עתו לתורה, ובה הי' בהישיבה עד סוף קיץ תרס"ה. במשך שנה פה רכש הרבה תורה בשקידה עצומה, ושאל הרבה ממקור מים חיים, מתורת רבנו גאון ישראל וקדושו שר התורה מרן ר' חיים הלוי שליט"א הנאבד"ק דפק"ק ופרח ויצין ציץ והי' מוכתר ביצם עליו, כולם השתקשעו עמו בחד"ת והיתה נעימה חברתו והנהגתו היתה מצוינת להפליא, יראת ד' היתה מעוזו כת"ח גדול ומצוין, ואף יצארה. כי יכירוהו וינשאוהו על, לא החזיק מיבנותא לנפשו ולא התגאה ולא זנה אל רחמים, הבלי העולם השליך אחרי גוו, מעט שינה, מעט אכילה יכל הניגו ומעיני יומם ולילה הי' רק תורת ד'.

כבי י"ח שנה יצא מפה בהקראו או מאת אביו הרה"ג שליט"א לבא לביתו, אך זכרו לא נמח והי' חרות על לוח לבב הגרי"ז ליבשיץ והר"מ הרב הגאון הגדול הר' שמחה ועליג והרב המאוה"ג עדיו לגאון ולתפארת הר' משה סאקאלאווסקי שליט"א. המה לא הסידו דעתם ממנו והגעגועים אחריו הי' גדולים למאד. גם המנוח וצ"ל לא שכח את מוקיריו ויחליף מכתבים עם הגרי"ז שליט"א, ובחורף תרס"ט הודיע במכתב כי ברעתו לבא לפה לחדש למודו בהישיבה תורת חסד, וימהרו להשיבו כי ישיש הם לקראת בואו, ובראשית הקיץ תרס"ט בא שנית לפה ואז ראו ונוכחו כי אור מכריק הופיע לנגד עיניהם, וכחו בלמוד עמוק מאד, מקיף כל ענין ויורד וחודר עד התהום ומאיר עיני חכמים בהלכה. ראו ותמהו כי צעיר לימים קנקן חרש כל כך מלא ישן נושן שדעת זקני ת"ח נוחה הימנו: גאון אדיר, מבאר כל ענין עד תמציתו ומשביח שאון ים התלמוד. כל מסכת שלמד הי' תלמודו בידו עם הראשונים והרמב"ם לישר ההדורים ונוסף על גדלו בתורה היתה עבודתו, עבודה זו תפילה, גדולה ועצומה למאד, תפילה וכה וברורה, ויעמוד לכוון כונתה וכל השומע ורואה אותו מתפלל התרגש ברגשי רתת ופחד, פולח ובוקע הלב. עוד הי' זהיר מלדבר דברים בטלים ושמר לשונו מהשפיל ערך וולתו והי' מכבד את כל אדם ובפרט את חברו, ופוגשו בחבה וכבוד ועל פניו הי' פרוש חמיר רוח עליוס מבלי היות ניכר בו שום סימן התנשאות ברום ערכו וגדלותו. בהרחבות סביב דירתו הקדישוהו והעריצוהו אף כי הצנע לכת ושם סתר לו לבלי התפרסם, אולם מעשיו והנהגתו הכריזו עליו כי רוח ד' חופף עליו וכל גדולי הת"ח בעירנו תמיד היתה תהלתו בפיהם וזה לזה ממללים: הנמצא כמוהו איש רק בשנים וגאון אדיר בהנהגה מצוינת ודעת רחבה כאחד הגדולים שכדור.

נשיא הישיבה הגרי"ז והר"מ ידעו להכיר ערכו ושמרוהו כבבת עין, בחורף העבר נחלה במחלת הכליות ויכלכלו מחלתו, לא חסו על כל ופזרו כסף למאד לצרכי רפואתו ואחרי שובו לבריאותו למרות הפצרות הנשיא והר"מ הנ"ל שיהי' נשמר לנפשו למעט מעט בלמודיו ולחוק בריאותו במאכל ומשתה לא שמע להם ויהי נותר מאד במאכליו מכל החומרות והתששות, וגם הוסיף שקידתו בתורתו ועבודתו ביראת ד' עוד ביתר שאת.

ביום כ' כ"א אייר הרגיש שנתקרר ולא בא עוד ביום ההוא להישיבה ולמוד כדרכו בקודש, מיד נקרא אליו רופא שבא בעת עמדו בתפלתו והתפלל בכל חושיו, הרופא הסתין עד כלותו התפילה ויבקריו וירא שמדרגת החום אצלו למעלה מארבעים ויעמוד נבהל ונשתומם לאראה עיניו איך ינבר כל כך כח איש לעבודת ה' וצדקתו מה רבה להתפלל במצב חום גדול כזה, הרופא צוה לו שישכב תיכף במטה ורשם לו סמי מרפא. למחרת נקרא אליו הרופא שנית ובראות מנהל הישיבה שמצב התולה לא הוטב נקראו אליו עוד רופאים ובתחילה לא מצאו הרופאים כל סכנה במחלתו, כי מעו לחשוב שמחלתו היא

בבית החרף העבר מחלת הכליות, ויתפלאו מאד על דאגת הגר"ז והרמ"ם מה יראו על ככה להרבות בקונסליוסם פעמים בכל יום. ועל הפחד שנפל עליהם עד שלא ינוחו ולא ישקטו יומם ולילה לשמור על החולה ועל מצבו, אולם בהמשך הימים נזכחו הרופאים לדעת כי אצבע שני בחשבונם, ורק מחלה אחרת, מחלת טיפוס הבטן היא שקננה בנין החולה ובכ"ז היו הרופאים מרגיעים את מנהלי הישיבה ולא נתנום לקרוא מווארשא וצפא מימחא, באמרם רק חלי היא וישאנה. ובלייל שב"ק ב' בהעלאת נשלת איש מיוחד לווארשא להביא משם רופא מוסחה אך לשברנו הגדול ביום האמת בשעה 12 בצהרים עלתה נשמתו הטוהרה השמימה ולא הוצילו כל הישגים והבכיות שהרבו להתפלל בהישיבה והת"ת דפה"ק במשך חציו והטלגרפיה ששלחו למרן הגר"ם שליט"א לפט"ב ולהגאון הצדיק בעל החפץ הייני שליט"א בראדן ועוד לגדולים להתפלל בעד החולה, ונצחו אראלים את תבזיוקים ונשבה ארון הקדש!...

במציצ"ק נרדק"י הודעה בבהמ"ד מפטירת המנוח זצ"ל ונקבע זמן קביעת הלוי' בשעה 10 בבקר. פירר הלוי' הי' מסודר מטעם נשיא הישיבה חזרת חסד הגר"ז ליבשיץ שצוה לעשות מטה חדשה ולשאת את הנפטר בכתף [אם כי בפת המנהג להוביל נפטרים במרכבה] והנושאים יהיו רק מחזיקי הישיבה שיטבילו א"ע מקודם וכל זר לא יקרב אליו, משעה 9 בבוקר התחילו להתאסף המון רב בעשרת אלפי איש ובהוציא הח"ק את גיית המנוח זצ"ל החוצה נחל דמעה התפרץ מעיני כל הנאספים וקול הבכי עלה השמימה ובהגיע התהלוכה אל הבהמ"ד "משמר" עלה על הבימה הר"מ הרה"ג הר' משה סאקאלאווסקי והתחיל לספר בשבח הנפטר באשר הוא ידע פגולת ערכו בהשתעשעו עמו יום יום בחד"ת שע"ב רק לו היה נאה לערוך ערך האבדה הגדולה אוצר נחמד תפארת ישראל ואחריו ספרו עוד ספרדים אצל הבהמ"ד ועל שדה הקברות ביניהם גם המ"מ הרב ר' אליקים געציל והרה"ג ר' חיים יעקב שולמאן דמ"צ דפה"ק וכל המלוים געו בבכי. כל החנויות היו סגורות מפני כבודו, ובלב נשבר קרוע ומורתח שבנו העירה בשעה 3 אחר הצהרים.

והנה הב"ה הי' כהלכה, חלקנו להמנוח זצ"ל את הכבד האחרון גם ראו לכלכל מחלתו בראוי ולא חסו על כל לגהות מוצר אבל אני ואבני על השבר הגדול שהשברנו שנקטף פרי נחמד בעודנו באבו ונגדע עץ רענן בעודנו רק צעיר לימים, ובפרט ברור יתום כזה שבעוה"ר אין ענבים בגפן ואין תאנים בתאנה ומעטים יחידי גדולי הדור ולא זכינו לגדל גדל תורה וירא שמים כהמנוח זצ"ל שהי' מאיר לארץ ברוחב דעתו ועז יראתו וצדקתו לתפארת בית ישראל.

ירחם ד' ולא נוסף לדאבה עוד ויאמר למלאך המשחית הרף וזכות הת"ח הגדול המנוח זצ"ל יגן על תישבי עירנו ועל כל אחב"י להצילנו מכל צער ויגן ונוכה לראות בהרמת קרן התורה ועמנו ולנחמת ציון וירושלם בב"א אחד המתאבלים עניו בן יהודא חי.